



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||  
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In  
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

**Puente, Luis de la**

**Coloniæ Agrippinæ, 1626**

§. 1. Pugna luxuriæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

ptum quendam ipsarum voluptatum adferat. Sed omissis nunc pugnis & praelijs occultis, de manifestis dicamus, quæ omnibus sunt communia; ac de modo, quo potest castitas de eisdem triumphare.

§ 1. *Pugna Luxurie.*

*Omnes in ordinati appetitus subluxuriantis litant.*

*a Ephe 5. 12*

*Voluptatis sectator in bestiam transformatur.*

*Lib 31. Mor.*

*c. 31.*

*Lib. 2. de*

*Sum. bon. c.*

*39.*

*S. Tho. 2. 2.*

*q. 152. a. 4.*

*Serm. 39. in*

*Cantica.*

*Vitia com*

*tra casti*

*tatem*

*pugnanc*

*ia.*

*”*

*”*

*”*

*”*

*”*

*”*

*”*

**Q**VONIAM Luxuria, vnum est septem vitiorum, quæ Capitalia vocantur, innumeros sub suo vexillo milites habet sibi adherentes: omnes scilicet inordinatos rerum delectabilium huius vitæ appetitus. Quæ res globos & sagittas suas ad quinque sensus iaculantur, ad excitandum scelerum in phantasia imagines; & alliciendum, ad easdem concupiscendas, vt turpibus voluptatibus poriantur. Duæ sunt horum militum classes: quidam enim sunt filij & progenies improbæ huius matris, & maledictæ huius arboris fructus; alij sunt varia vitia, quæ accedunt, vt illam iuuent in suis votis explendis. Ex quo licet eius sceleritatem ac feritatem deprehendere. Ad eam enim illa est turpis, tantumque adfert horrorem: vt oculi casti nec videre illam possint, nisi laruatam, & honestis aliquibus tectam formis, quæ absque tali horrore & offensione illam prodant. Siquidem, vt Apostolus dixit: *qui in occulto sunt ab ipsis, turpe est & dicere*. ibi enim idolum ex sua faciunt voluptate: ponentes illud in templo Dei, hoc est, in suis corporibus, quæ magnam cum ignominia prophanant, & se ipsos dedecore afficiunt: eò quod se in bestias transformant, dū verè bestiales suos appetitus sequuntur. Cum igitur arbor ex suis fructibus agnoscatur, qualis illa erit, cuius fructus (vt ait Gregorius & S. Isidorus) sunt cæcitas mentis, præcipitatio consilij, inconstantia in iudicio, exolutio linguæ, & sensuum effrenatio, desiderium rerum præsentium, diffidentia de futuris obtinendis, tædium rerum spiritualium, inordinatus sui ipsius, suarumque propensionum amor; odium verò Dei, et ipsi prohibentis. Decem hi fructus ad eò perniciosi sufficere possent ad arborem, quæ illos profert, detestandam: quibus illa vititur, vt suorum desideriorum compos euadat. Sed audiamus alios decem, qui militum instar illis seruiunt ad castitatem impugnandam, quos præclare sanctus Bernardus delineauit, declarans in sensu mystico currus illos, in quibus Pharaon persequutus est populum Israel: quorū, vnus, inquit, est currus luxuriæ, qui quadriga voluitur vitiorum, in glunie videlicet ventris, libidine coitus, mollicie vestium, & otij soporisque resolutione. Trahitur autem currus iste equis duobus, prosperitate vitæ, & rerum abundantia: & qui his præsidet, & aurigæ, qui eos gubernant, etiam sunt duo: gnauiæ torporis; & infida, ac cæca securitas. Hi calcaria mipimè habent; neque flagella, vel aliquid huiusmodi; sed pro his vtuntur paruulo papilione siue conopeo ad faciendam umbram, & stabello ad citandum ventum: hoc est, dissimulatione, & obliuione curarum importunarum; ac delectatione inanis adulationis. Hic est præcipuus

Pharaon



Pharaonis curtus in figura dæmonis, quo is grauitèr homines oppugnat, & horrendam edidit in mundo stragem per hæc decem vitia, quæ S. Bernardus hic insinuat, ad eos Tyrannidi suæ subijciendos. Nam si rem aliùs repetamus; in hunc currum tempore Noe sunt ingressi omnes homines eius sæculi, non solum, qui erant de genere Cain, & retinebant improbi parentis factorem; sed etiam qui originem à Seth trahebant, quos scriptura b *filios Dei* appellat, sed à sua nobilitate degenerarunt, vt fierent luxuriæ mancipia. Tantaque fuit morum corruptio, vt ad huius vitij incendium extinguendum, diluuium venerit, quod mundum submersit, c *Et consumpta est omnis caro, vniuersi homines, &c. cuncta, in quibus spiraculum vite erat in terra, mortua sunt.* In eodem curru vecta sunt adhuc magis effrenatè Sodoma & eius sociæ, cõiungentes improbitatem hanc suam, (vt dixit Ezechiel) d *cum superbia, satietate panis, & abundantia, & otio, nec manum egeno & pauperi porrigentes.* & hac ratione castitatem à suis finibus repererunt. Et in hodiernum diem horrendus hic currus trahitur per virides, latosque mundi huius campos, per plateas & ampla sæculi huius fora, recipiens in se eos omnes, qui latam perditionis viam tenent, qui sunt innumerati. Maximam vero stragem edit in potentibus ac ditantibus: quorum vitæ facillimè vertuntur super quatuor eius toris ducentes vitam more Epulonis illius auari, in comellationibus, & conuiujs lautissimis, in vestibus mollibus & preciosis; sunt otij studiosi, & laboris hostes; delectantur diucius in mollibus lectulis dormire, turpes suas querentes voluptates, abutentes ad id omni temporalium bonorum prosperitate, & abundantia, qua effrenes post suas voluptates feruntur, non indigentes calcari, ad eas persequendas impellenti. Nam, vt dixit Ieremias, e *Equi amatores & emissarii facti sunt, vnus quisque, ad uxorem proximi sui hincibat:* ex quo prouenit eis summus torpor, & ignauia ad res omnes salutis, ac simul falsa eius securitas: persuadentes sibi, diu se victuros, multumque gestant conopeum aliquod, vt ab æstu, & rebus omnibus, quæ molestiam aliquam adferre possunt sese tueantur: querentes rationes & prætextos, quibus vitia sua colore aliquo honesto tegant: vt cum minori conscientia remorsu peccent. Flabello quoque vtuntur, socijs scilicet adulatorijs, qui illos recreent; & quæ malè faciunt, approbent, atque adeò propterea ipsos beatificent: hi sunt infelices illi apud Sapientem dicentes: f *Venite, & fruamur bonis, quæ sunt: & vitamur creatura tanquam in inuentute celeriter, vino prooso & unguentis nos impleamus: & non prætereant nos stros temporis: coronemus nos rosis, antequam marcescant; nullum prætereat sit, quod non pertranseat luxuria nostra; vbiq; relinquamus signa lætitiæ quoniam hæc est pars nostra, & fors nostra.*

Quo d si distinctius adhuc nosse desideres feritatem, & crudelia curru-

huius

b Gen. 6.2.  
Impudicitia  
causa dilu-  
uij.

c Gen. 7.21.  
Impudicitia  
deleuit so-  
domam.  
d Ezech. 16  
49.

Impudicitia  
maximam  
stragem e-  
dit inter po-  
tentes.

e Iere. 5.8.  
Impudicitia  
causat ig-  
nauitatem in  
rebus salu-  
tis.

f Sapia. 2.6.



Meretrix  
apocalypsi  
en. ff. Luxu  
ria.  
8 Apoc. 17. 1. 3

Fornicatio  
alia carna-  
lis alia spi-  
ritualis.

h. Ierem. 3. 3  
i. Isai. 3. 9.

Ex Pro. 3. 3.  
Infinitus  
numerus  
impudico-  
rum est.  
l. Apoc. 17. 15  
m. Iob. 15. 10  
Luxuria est  
vinum.

Bestia qua  
fuit mulier  
demon est.

2. 2. 4. 154.  
en. 1.

huius machinamenta; impudentiamque eorum, qui in eo vehuntur; audi quid S. Ioannes referat, in visione, quam habuit de quadam magna meretrice, quæ in sensu morali est ipsa luxuria: de qua primum dicit, quod *g. sedebat super aquas multas.* & postea addit: & *vidi mulierem sedentem super bestiam coccineam, plenam nominibus blasphemie, habentem capita septem, & cornua decem. Et mulier erat circumdata purpura, & cocco, & inaurato auro, & lapide precioso, & margaritis, habens poculum aureum in manu sua, plenum abominatione & immunditia fornicationis eius: & in fronte eius nomen scriptum: mysterium: Babel magna mater fornicationum, & abominationum terra.* Quæ pictura magis propria esse potuit luxuriæ, quam hæc sit mulier? & quod nomen aptius illi accommodari potest: quàm *mater fornicationum*? non ait fornicationis, sed fornicationum; quia duo sunt genera earum: quedam enim sunt carnales, quæ carne exercentur; alie spirituales, quæ sunt spiritu: cum inordinate ad hæretur creaturis, bonisque terrenis, cum iniuria creatoris: ut cum proprio gustu, quasi in pellicatu maneat. Idque nomen in ipsa fronte scriptum gerit: luxuria enim, cum crescit, induit h. frontem meretricis: nec solum non erubescit ob sua peccata, sed potius i. quasi Sodoma illa predicat. Vestis quoque ostendit eius carnalitatem: circumdat enim se purpurâ, auro, & lapide precioso; ut hominum corda deprædetur. In manu quoque dextra, quasi prosperitatem & abundantiam promittens, poculum habet aureum, in quo vinum propinata-bominandum fornicationum suarum, inuitans eos, ut usque ad satietatem ex eo hauriant: quia poculum est magnum, & quamuis multum bibat: multum adhuc supererit hauriendum. Et quoniam carnalium hominum situm nunquam satiatur: postquam, hausto hoc vino inebriantur: *k. quando emiglabimus, inquit, & rursus vina reperiemus.* Tot verò sunt, qui ad hauriendum ex eo poculo accedunt, ut numerari non possint: ac propterea S. Ioannes dixit: mulierem sedere *super aquas multas*: quæ significant *l. populos multos*. Meritò autem, aquæ appellantur populi, qui luxuriæ subijciuntur: eò quod instar aquarum fluant, ac pereant; ipsamque, *m. iniquitatem bibant tanquam aquam.* Luxuria enim est vinum: quatenus sensum lætificat, & inebriat; iudiciumque pervertit; & aqua: qua facit spiritum frigere, & charitatis feruorem destruit. Est tamen etiam ignis, quasi bituminis Babilonici, quod etiam in aqua ardet; & vix est, qui possit extinguere: quia nunquam dæmon cessat flare, ut non extinguatur. Ac propterea S. Ioannes dixit: mulierem illam *sedisse super bestiam coccineam*: hoc est, dæmonem, qui est illi instar currus & nauis, quæ vehitur per regiones hominum carnalium; & per aquas multas sensualium: quos instigat ad hauriendum vinum, ab execranda muliere in suo poculo oblatum. Septem capita significant multitudinem tentationum, quibus impellit ad septem luxuriæ species; quas S. Thomas appellat *fornica-*

tionem



tionem simplicem. Adulterium, Incestum, Stuprum, Sacrilegium, Molliciem, Sodomiam, siue bestialitatem. Decem cornua sunt decem vitia prædicta: quæ tanquam instrumenta sunt, quibus animos hominum impugnat, vt illos ad sua vota pertrahat. Et quod huius meretricis impietatem, & nequitiam explet, illud est, quod cum tanta securitate bestia illi insinuat; & cum tanta rerum aliarum in curia, vt dicat in corde suo: *n Sedeo regina: & vidua non sum: & luctum non videbo.* Quasi dixerit nunquam mihi deerunt subditi, quibus imperem; nunquam videbo viduitatem meam, vt turpibus meis voluptatibus priuer, nec planctum experiar, aut tristitiam & amaritudinem.

s. 2. Vocatio ad fugam Luxuria.

**H**INC INCIPIT vocatio diuina, opulque suum aggreditur cœlesti illa voce, quam idem S. Ioannes audiuit: *a exite a Societate improba illius mulieris. popule meus, vt ne particeps sitis delictorum eius & de plagis eius non accipiat. quoniam peruenierunt peccata eius vsque ad cœlum, & recordatus est Dominus iniquitatem, quantum glorificauit se, & in deliciis suis, tantum accipiet tormentum, & luctum: ideo in vna die venient plaga eius, mors, & luctus, & fames; idque repente cum illa in flore suæ prosperitatis existens, id minimè cogitabit: scriptum est enim: b prosperitas stuliorum perdet illos, & c cum dixerint, pax, & se curatus, tunc repentinè eis superueniet interitus corporis & animæ. Et d. Angelus Domini mittet meretricem illam in mare tanto impetu, quanto magnus lapis molaris ex altissimo loco ruit ad profundum; & pompulus eius currus descendet in profundum quasi lapis, sicut currus Pharaonis; & exercitus eius. Te- nent (ait Iob) tympanum & cytharâ in manibus suis, & gaudent ad sonitum organum. Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt; eo quod non aduertentes miseriam suam, lenlim cadunt, donec se in ea immerfos inueniant. & quoniam quasi repente ab vno extremo ad alterum transeunt, hoc est, a magnis delicijs ad grauissimos cruciatus: multò grauius feret repentinâ adeo mutationem. Rotæ lasciuientis currus ibi mutabuntur in rotas dolorum æternorum, rotantes ab his ad illos absq; vlla requie. Voracitati succedet esuries perpetua, & rabida sitis: ita vt neque gurgula eius detur, quâ linguam suam refrigerent. Pro veste splendida, & molli lecto h sternetur sis (vt ait Isaias) timea; & operimentum eorum erit vermes; ardor turpium voluptatû conuertetur in sempiternas flamarum ardores; otio & somnolentiæ, vigiliæ respondebunt sempiternæ & grauissimæ. Non inuenietur ibi conopeum vmbra faciens contra æstus intentissimos; nec flabellum frigidum excitans ventum: purè enim ac merè patientur, absque vilo vllius leuaminis temperamento. Quod si ita est, cur non refugis talem curram conscende: cuius terminus & finis est cruciatus æternus? quod si, quæ tua est miseria & infelicitas, iam illum conscendisti: cur non exilire contendis, confractis*

Septem luxuria species.

Decem bestia cornua vitia significant.

n Apo. 18. 7

a Apo. 18. 4

I.  
b Prou. 1. 33  
c 1. Tess. 5. 3.  
d Apo. 18. 2.

e Exo. d. 15. 5  
f Iob. 21. 12.  
Impij in puncto damnabuntur.

Omnia tormenta delicijs quibus peccauerunt habebunt contraxia.  
g Luc. 10. 24  
h Isai 14. 11.